

بررسی جریان سیال ذهن در آینه های دردار هوشنگ گلشیری

واژگان کلیدی

*جریان سیال ذهن
*حدیث نفس
*هوشنگ گلشیری
*آینه های دردار

دکتر عبدالله حسن زاده میر علی * a.hasanzadeh@semnan.ac.ir

دانشیار دانشگاه سمنان

نیلوفر انصاری

دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سمنان

چکیده

جریان سیال ذهن، روشی نسبتاً جدید در داستان نویسی است که نویسندگانی چون دورثی ریچارسون، ویرجینیا و ولف و جیمز جویس، در آثار خود از آن بهره گرفته اند. ویژگی این روش، ارائه جریانی از اندیشه ها و تصاویر ذهنی است که اغلب فاقد یکپارچگی و ساختار مشخص هستند؛ طرح داستان، مرزهای زمان و مکان متعارف را در می نوردد و خواننده تنها از طریق واگویه های شخصیت ها، می تواند به طور نسبی، به درک آن نایل آید. این شیوه در کشور ما از همان آغاز رمان نویسی به سبک نوین، در آثار نویسندگانی چون صادق هدایت، صادق چوبک و هوشنگ گلشیری مورد استقبال قرار گرفت. هوشنگ گلشیری در رمان آینه های دردار، برای به تصویر کشیدن روحيات پیچیده اشخاص داستان و برای رخنه به اعماق آن ها، از تکنیک جریان سیال ذهن و به خصوص از شیوه ی حدیث نفس، مدد گرفته؛ روشی که مبتنی بر تداعی آزاد معانی است.